

సిరివెన్నెల తరంగాలు

సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రి

దాదాపు 12 సంవత్సరాల క్రిందట విడుదలైన సిరివెన్నెల సీతారామ శాస్త్రిగారి 'సిరివెన్నెల తరంగాలు' పుస్తకం మార్కెట్లో లభ్యం కానందున, అశేష అభిమానుల కోరిక మీద ఆ పుస్తకాన్ని సీలయల్ గా ప్రచురించడం జరుగుతోంది. ఇందుకు ప్రత్యేక అనుమతి నిచ్చిన 'కౌముది'కి ఆత్మీయ మిత్రులు సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రిగారికి కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాం.

(క్రిందటి సంచికనుంచి కొనసాగింపు)

12

పల్లవి: జరుపుతోంది జరుపుతోంది భారతజాతి

గాంధీ జయంతి ప్రతి ఏడాది

మరువనంది ఎన్నటికీ

బాపూ పుట్టిన తేది-మన బాపూ పుట్టిన తేది

కళ్ళను మూయక-కాళ్ళను కదపక వీధి వీధిన నిలచి

చూడమంటోంది జాతిపితని తను సాధించిన ప్రగతి

మన స్వర్ణస్వతంత్ర భారతి-మన స్వర్ణ స్వతంత్ర భారతి

||జరు||

పడతి ఒంటరిగ కనబడితే పగలే నడిరేయాతుంది

పశువాంఛలతో బుసకొడుతుంది
 నేటి కామదాహాన్ని తీర్చునా కైలాస హిమగిరి కలిగినా
 అని కాముని కాల్చిన దేముడికన్ను నీరైపోతుంది
 స్త్రీలకి రక్షణనిచ్చే స్వేచ్ఛను కలలో చూసిన గాంధీ
 ఈ అత్యాచారపు పచ్చి నిజంలో చెడునెవ్వరితో అనకండి

||మన||

కార్యాలయాల అధికారం-కాంక్షల వలయం అవుతోంది
 ఇదేంమిటంటే మన సంఘం ఆలకించనంది
 పతి కోరిన సిరి తేకుంటే సతికి చితే పడకాతుంది
 అగ్ని సాక్షిగా అర్థాంగికి సంసారమె స్యశానమాతుంది
 ఇంతిని పూజించే సంస్కృతి మనదని నమ్మిన గాంధీ
 స్త్రీ అత్యాచారపు ఆర్తనాదాల చెడును వినకు అంది
 మన స్వర్ణ స్వతంత్ర భారతి- మన స్వర్ణ స్వతంత్ర భారతి

||మన||

కోరి కళ్ళు కప్పేసుకుంది ఈనాటి న్యాయ గాంధారి
 ధుర్యోధన సంతానం తరపున మాయ జూదరుల వాదం వింది ఔనంది
 నిత్యం తనపై వేసే అసత్య ప్రమాణాల భారం మోసి
 అక్షరాలా భగవద్గీత అవతారం చాలించింది
 గీతాజ్యోతిని చేత బూని బతుకంతా నడిచిన గాంధీ
 ఈ మేధావుల చీకటిండకల చెడునీడ చూడకంది
 మన స్వర్ణ స్వతంత్ర భారతి-మన స్వర్ణ స్వతంత్ర భారతి

||మన||

రాజకీయ రంగస్థలిగా పురాణ సంగ్రామ స్థలిగా
 కులాసాల కూడలిగా కళాశాల మారింది
 అబలల నవమానించి పెడదారులలో పయనించి

వికటించెను మన యువశక్తి-విద్యాలయాల వికృతలీలల
 విలలలలాడిన నరస్వతి
 మన స్వర్ణ స్వతంత్ర భారతి- మన స్వర్ణ స్వతంత్ర్య భారతి

తెల్లదొరల చెఱనుంచి దాస్యపు సంకెల తెంచి
 స్వాతంత్ర్యమును తెచ్చి అంధకారానికందించి
 తప్పును తెలుసుకునేలోగా తప్పుకున్నావు గాంధీ
 రామరాజ్యాన్ని సృష్టించేందుకు పుత్రకామేష్టి జరిపించిన

ఓ వశిష్టుడా- ఓ మహాత్ముడా!

రమణ సంతానంతో భారత మాత కడుపు చించుకుంది
 ఆలయాన్ని అంటించిన హారతి అయింది నీ సత్యాగ్రహకాంతి
 స్వర్గంలో ఉన్నా కలగదు నీ ఆత్మకు శాంతి
 చైతన్యం చల్లాలి గాజుగుళ్ళుగా మాలిన కళ్ళతో చూడమ్మా- భారతి
 ఇక ముందు జరగవలసింది
 రావయ్యా బాపూజీ దివినుంచి దిగి రావయ్యా
 మళ్ళీ జన్మించి మళ్ళీ మళ్ళీ జన్మించి
 గరుడవాహనంగా శాంతి కపోతపు రూపం మార్చి
 అశోక చక్రాన్నే సుదర్శన చక్రంగా దాల్చి
 ముసురుకున్న ఈ అఘాయిత్యాల మొసలి పట్టునుంచి
 సమాజ గజేంద్ర మొక్షం కోసం శంఖం పూలించి
 హరిగా అవతలించి నరహరిగా విక్రమించి
 రావయ్యా బాపూజీ దివినుంచి దిగిరావయ్యా
 మళ్ళీ జన్మించి మళ్ళీ మళ్ళీ జన్మించి

(నేటి గాంధీ చిత్రంలో మణిశర్మ సంగీత సారధ్యంలో బాలు, చిత్ర పాడినది)

అర్ధ శతాబ్దపు ఆజ్ఞానాన్ని స్వతంత్రమందామా - స్వర్ణోత్సవాలు చేద్దామా
 ఆత్మ వినాశపు అరాచకాన్ని స్వరాజ్యమందామా- దానికి సలాము చేద్దామా
 శాంతి కపోతపు కుత్తక తెంచి ఇచ్చిన బహుమానం-ఈ రక్తపు సిందూరం
 నీ పాపిటలో భక్తిగ దిద్దిన ప్రజలని చూడమూ- ఓ పవిత్ర భారతమా
 అర్ధ శతాబ్దపు ఆజ్ఞానాన్ని స్వతంత్రమందామా - స్వర్ణోత్సవాలు చేద్దామా
 నిత్యం కొట్టుకు చచ్చే జనాల స్వేచ్ఛను చూద్దామా-దాన్నే స్వరాజ్యమందామా

★★★★ ★★★★★

కులాల కోసం గుంపులు కడుతూ మతాల కోసం మంటలు పెడుతూ
 ఎక్కడ లేని తెగువని చూపి తగువుకు లేస్తారే- జనాలు తలలల్దిస్తారే
 సమూహ క్షేమం పట్టని స్వార్థపు ఇరుకుతనంలో ముడుచుకుపోతూ
 మొత్తం దేశం తగలడుతోందని నిజం తెలుసుకోరేం తెలిసీ భుజం కదిపి రారేం
 అలాంటి జనాల తరపున ఎవరో ఎందుకు పోరాడాలి- పోలి ఏమిటి సాధించాలి
 ఎవ్వల కోసం ఎవరు ఎవలతో సాగించే సమరం- ఈ చిచ్చుల సిందూరం
 జవాబు చెప్పే బాధ్యత మరచిన జనాల భారతమా!-

ఓ అనాధ భారతమా! ||అర్ధ||

అన్యాయాన్ని సహించని శౌర్యం దౌర్జన్యాన్ని దహించే ధైర్యం
 కారడవులలో క్రూర మృగంలా దాక్కుని ఉండాలా? వెలుగుని తప్పుకు తిరగాలా?
 శత్రువుతో పోరాడే సైన్యం శాంతిని కాపాడే కర్తవ్యం
 స్వజాతి వీరులనణచే విధిలో కవాతు చెయ్యాలా? అన్నల చేలిలో చావాలా?
 తనలో ధైర్యం అడవికి ఇచ్చి తన ధైర్యం చట్టానికి ఇచ్చి
 ఆ కలహం చూస్తూ సంఘం శిలలా నిలుచుంటే
 నడిచే శవాల సిగలో తురిమిన నెత్తుటి మందారం ఈ సంధ్యాసిందూరం
 వేకువ వైపా చీకటిలోకా ఎటు నడిపేనమ్మా - గత తోచని భారతమా ||అర్ధ||

★★★★ ★★★★★

తన తలరాతను తానే రాయగల అవకాశాన్నే వదులుకుని
 తనలో భీతిని తన అవినీతిని తన ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకుని

ప్రజాస్వామ్యమని తలచే జాతిని ప్రశ్నించడమే మానుకొని
 కళ్ళు ఉన్న ఈ కబోది జాతిని నడిపిస్తుందట ఆవేశం
 ఆ హక్కేదో తనకే ఉందని శాసిస్తుందట అధికారం
 కృష్ణుడు లేని కురుక్షేత్రమున సాగే ఈ ఘోరం చితి మంటల సిందూరం
 చూస్తూ ఇంకా నిదురిస్తావా విశాల భారతమా ఓ విషాద భారతమా

**** *

(సిందూరం చిత్రానికి శ్రీ సంగీత సారధ్యంలో బాలు పాడినది)

1947 అగస్టు 15న స్వతంత్రం వచ్చింది. 1997లో స్వర్ణోత్సవాలు చేసుకున్నాం. ఉత్సవాలు చేసుకోకూడదని కాదు. అనేక వందల సంవత్సరాలు బానిసత్వంలో మగ్గిన మనం స్వతంత్రాన్ని పొందిన ఆ దినాన్ని తప్పనిసరిగా సంస్మరించుకోవాలి. పండుగ చేసుకోవాలి.

కానీ, స్వాతంత్రం రాకముందున్న భారతదేశపు పరిస్థితిని, స్వతంత్రం వచ్చిన తర్వాత దేశపు పరిస్థితిని చూస్తే స్వతంత్రం రాక పూర్వం మనకున్నది ఒకే ఒక్క బాధ- బానిసత్వం- పరాయి పరిపాలన. అయితే స్వతంత్రం వచ్చిన తర్వాత, స్వతంత్ర భారతంలోని ప్రతిపౌరుడు తనకి తానే బానిసైపోయాడు. సమాజంలోని ఏ పరిస్థితులను ప్రశ్నించనూ లేక, మార్చనూ లేక, అంగీకరించనూ లేక, నిస్సహాయుడిగా వున్నాడు. అంటే అభివృద్ధి కానీ, ప్రగతి కానీ లేవా? ఉన్నాయి అని ఆత్మవంచన చేసుకుంటూ వున్న సమస్యల్ని విస్మరిస్తూ, వాటి పట్ల తగినంత దృష్టి సారించకపోతే.... ఆరోగ్యంగా వున్న శరీరానికి ఆభరణాలు లేకపోయినా ఫర్వాలేదు. అనారోగ్యంతో వున్న శరీరానికి చికిత్స తప్పనిసరిగా జరగాలి. అలా జరక్కపోతే, ఆ శరీరం అంతరించేపోయే ప్రమాదం వుంది.

మన స్వాతంత్ర్య ఉత్సవ సంరంభాన్ని జరుపుకునే బదులు, మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది అనే మాటను మరిచిపోకుండా స్మరించడం చాలా ముఖ్యం. స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది అంటే అది ఒకప్పుడు పోయింది అని అర్థం. పోయింది అనే దానిలో స్వాతంత్ర్యం నిలబెట్టుకోలేకపోయాం కనక, మన స్వాతంత్ర్యం పోయింది అని అర్థం అవుతుంది. మనం తెచ్చుకున్న స్వాతంత్ర్యం ఇక మీదట పోయే పరిస్థితి రాకుండా వుండాలంటే, మనం సాంఘికంగా, భౌతికంగా, నైతికంగా ఎలా బలపడాలి అని ఆలోచించాలి. ఈ రోజుకీ మనం చూస్తున్న అంతర్గత కలహాలు, రాజకీయ కక్షలు, మత కలహాలు, కుతంత్రాలు ఉగ్రవాదాలు వీటిని చూస్తూ వుంటే అసలు మనం స్వతంత్రం పొందడానికి అర్హులమా అనే సందేహం కలగక మానదు. ఈ స్వతంత్రాన్ని మనం నిలబెట్టుకోగలమా? అనే ప్రశ్న ఉదయించకా మానదు. కానీ, ఈ ప్రశ్నలను, సందేహాలను ప్రక్కకి పెట్టి దేశం మొత్తం స్వర్ణోత్సవాలు జరుపుకుంటూ వున్న సందర్భంలో, కృష్ణవంశీ తీసిన సిందూరం అనే సినిమా వచ్చింది. ఈ సినిమా మామూలు ఎర్రరంగు సినిమా కాదు. అంటే, విప్లవం కావాలి, విప్లవం రావాలి అని ఆరిచే సినిమా కాదు, ఈ విప్లవం కోసం సమాజం మీద తిరగబడుతున్నవాళ్ళని అలా తిరగబడడం తప్పు, అలా

తిరగబడితే, మిమ్మల్ని అందర్నీ నేరస్తులుగా పరిగణిస్తాం అనే పాలకవ్యవస్థనీ, దూరం నుంచి పరిశీలిస్తూ, ఈ ఇద్దరిలో వున్న లోటుపాట్లేమిటీ, లోతుపాతులేమిటీ అనేవి నిష్పాక్షికంగా బేరీజు వెయ్యడానికి ప్రయత్నించిన చిత్రం ఇది. అందుకనే ఈ పాటలో అన్నాను. "తనలో ధైర్యం అడవికి ఇచ్చి"- అంటే ఏ పరిస్థితినినా ఎదుర్కోవడానికి సాహసించేది నక్కలైట్లయితే, నక్కలైట్లను తమ ప్రతినిధులుగా అనుకుంటున్న ప్రతివ్యక్తి తన ధైర్యాన్ని వాళ్ళకిచ్చినట్లే "తన ధర్మం చట్టానికి ఇచ్చి" చట్టం అనేది మనలో ఉండాలి కానీ, మనల్ని ఇరవైనాలుగంటలూ కనిపెడుతూ ఉండలేదు. ధర్మం, న్యాయం, చట్టం మనంతరంగంలో కొంత ఉంటే బహిరంగంగా వారు కొంత కాపాడుతారు. "ఆ కలహం చూస్తూ సంఘం శిలలా నిల్చుంటే, నడిచే శవాల సిగలో తురిమన నెత్తుటి మందారం ఈ సంధ్యా సిందూరం. వేకువలోకా, చీకటిలోకా ఎటు నడిపేనమ్మా" అని రాస్తూ స్వర్ణోత్సవాలు జరుపుకునే సంరంభంలో మైమరచినటువంటి మైమరపును వదిలించటానికి చేసిన ప్రయత్నం ఆ పాట. ఈ ప్రయత్నానికి 1997 సం||పు నంది అవార్డు ఇవ్వడం జరిగింది.

అలాగే ఈ కల్లోల తరంగంలోనే, స్త్రీల పట్ల జరుగుతున్నటువంటి, విపక్షను అణచివేతను చూసి స్పందించి రాసిన పాటలున్నాయి.

జాతి బేధాలనేవి సృష్టిలో వున్నాయా అంటే వున్నాయి అనిపిస్తుంది. పురుషజాతి, స్త్రీజాతి అనేవి. అయితే, ఈ రెండు జాతులు ఒకరికి ఒకరు వైరుల్లాగా ఎందుకుండాలి? అనే ప్రశ్నకు నాకు జవాబు దొరకలేదు.

నేను సమాజంగా స్త్రీజన పక్షపాతిని. ఎక్కడ ఏమి జరుగుతున్న అణచివేతకు గురౌతున్నది స్త్రీయే. "నిత్యం రగులుతున్న అగ్నిపర్వతం", "యుగాలెన్ని సాగినా ఈ నృత్య కేళి" అనే పాటల్లో అనేక కోణాల్లోంచి స్త్రీ యొక్క పరిస్థితి చిత్రీకరించటానికి ప్రయత్నం చేసాను.

అరసి ఆకలికాలం - కలికాలం

అవనికి ఆఖరికాలం- కలికాలం

నీతిని కాలే నెప్పుల గోళం నిలువున కూల్చే నిప్పుర జాలం

కలికాలం ఆకలికాలం... కలికాలం... ఆఖరికాలం

ఈ గాలి ఏ జాతి ఎరగదు - ఈ నేల ఏ పూలు విరియదు

ఈ మూల ఏకాకి ప్రతిమనిషి - ఈ గోల ఏనాడు అణగదు

ఈ జ్వాల ఏవేళ తరగదు - ఈ నింగి పంచేది కటిక నిశి

కూటికోసమేనా ఇంత చేటు పోరు

సాటివాలిపైనా కాటువేయు జోరు

మనిషే మృగమై అడివైపోయె నడిపీధులు

కూలమి కోరని క్రౌర్యం యుగసారం
 ఓలమిచేరని కాటువేయు జోరు
 కత్తులు నూరే కర్మాగారం నెత్తురు పారే అత్యాచారం
 కసికాలం రక్కసి కాలం కలికాలం ఆకలికాలం...

వాటాల పోటీల నడుమన వేలాడుతుంటారు మనుషులు
 వ్యాపారమే వావివరసలుగా
 వేలాల పాలాను విలువలు వేసారిపోతాయి మనసులు
 ఏపాటి స్నేహాలు కనబడక
 రాగిఫైసతోనే పేగుపాశమైనా- అస్తి ఆశతోనే అయినవాళ్ళ ప్రేమ
 అడిగే వెలనే చెల్లించాలి అడుగడుగునా
 అంగడి సరుకై పోయె మమకారం
 అమ్ముడు పోమ్ముని తలిమే పరివారం
 తీరని బేరం ఈ వ్యవహారం తీయని నేరం ఈ సంసారం
 కనికారం కానని కాలం కలికాలం... ఆకలికాలం...

బ్రతుకు తెల్లారినాకే వేరొకరి ఆశలకు వేకువ
 ఈ ఇరుకులోకాన వాడుకిది
 ఓ పాడె లేచేటి తిథికే ఇంకొకరి కళ్యాణవేడుక
 ఏ కరకు ధర్మాల నిలయమిది
 కాటి కాంతిలోనే బాట చూసుకుంటూ
 కాలరాత్రిలోనే చోటు చేసుకుంటూ
 బ్రతికే వెతికే ఏ రాకాసి లోకం ఇది
 సంతతి సాఖ్యం కోసం బలిదానం
 అల్లిన ఈ యమపాశం బహుమానం
 కొందరు చేసే హాహాకారం ఇంకొందరికి అది అహారం

కలకాలం కలతల గాలం! కలికాలం... ఆకలికాలం

వినాటికానాడు నిత్యం వేధించు

ఆ పేద గాధకు ఈనాడు రేటెంత పెరిగింది

జీవించినన్నాళ్ళు ఎన్నడు ఊహించలేనంత పెన్నిది

ఈ వారసత్వానికిచ్చినది

చావుకున్న భీమా జీవితానికేది? - ఊపిరున్న భీమా జ్ఞాపకానికేది

కనకే కనకం కన్నీరెందుకంటున్నది

నమ్మిన వారికి నష్టం కొనవ్రాణం

తప్పకతీరును ఛస్తే ఋణభారం

అహుతికానీ నిన్నటి రూపం కంచికి పోని నీకథవేగం

అనివార్యం ఈ పరిహారం కలికాలం ఆకలి కాలం

పైనున్న పున్నామనరకం దాటించు

పుణ్యాల బలమని పుత్రుల్ని కన్నాక ఫలితమిది

వ్రాణాలు పోయేటి లోపునే వెంటాడి వేటాడి

నిలువున అంటించిపోతారు తలకొలిపి

పాలుపోసి పెంచే కాలనాగు రూపం

నోము నోచి పాందే ఘోరమైన శాపం

బ్రతుకే బరువై చితినే శరణు వేడే క్షణం

కోరలు చాచిన స్వార్థం పరమార్థం

తీరని కాంక్షల రాజ్యం ఈ సంఘం

కల్లోలం... కమ్మిన కాలం... కలికాలం... ఆకలికాలం

*****

(కలికాలం చిత్రానికి విద్యాసాగర్ సంగీత సారధ్యంలో బాలు పాడినది)

(కొనసాగింపు వచ్చే సంచికలో)